

Domstolen fastslog, at Menneskerettighedskonventionens art. 11 beskytter både den positive foreningsfrihed, dvs. retten til at være medlem af en bestemt forening eller af en forening overhovedet, og i et vist omfang den negative foreningsfrihed, dvs. retten til ikke at ville være medlem af en forening eller af en bestemt forening, og den fandt, at de foretagne afskedigelser krænkede beskyttelsen af den negative foreningsfrihed.

Domstolen tog derimod ikke stilling til spørgsmålet om eksklusivaftaler som sådanne, men bedømte alene de virkninger, det fik for klagerne, at der blev indgået en eksklusivaftale med arbejdsgiveren.

Domstolen fandt endvidere, at de kontraherende stater i medfør af Menneskerettighedskonventionens artikel 1 bliver ansvarlige, såfremt en krænkelse af en af de rettigheder eller friheder, der angives i konventionens afsnit I, er en følge af undladelse af opfyldelsen af denne forpligtelse i forbindelse med gennemførelse af national lovgivning. I den konkrete sag var det den gældende interne lovgivning, der gjorde den behandling, klagerne var udsat for, lovlig, og det pågældende land (Det forenede Kongerige) fandtes derfor ansvarlig for et heraf følgende konventionsbrud.

Det må efter gældende dansk retspraksis antages, at en arbejdsgiver på de områder af arbejdsmarkedet, hvor der findes eksklusivaftaler, lovligt kan indgå en sådan aftale og derefter foretage afskedigelser af de ansatte på grund af de pågældendes manglende medlemskab af en bestemt organisation.

Dansk ret kan således ikke antages fuldt ud at sikre de aspekter af den negative foreningsfrihed, som er fastslået ved Menneskerettighedsdomstolens afgørelse.

Regeringen fremsætter derfor nærværende lovforslag, idet den betragter det som en selvfølge, at Danmark skal overholde sine forpligtelser efter Menneskerettighedskonventionen. På den anden side skal det understreges, at regeringen ikke med forslaget ændrer mere i den gældende danske retstilstand, end den afsagte dom nødvendiggør.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg udtrykke håb om, at folketingets medlemmer vil slutte bredt op om forslaget og derved få afsluttet den debat omkring eksklusivaftaler, som folketinget i de sidste år har brugt så megen tid på. Jeg skal derfor på regeringens vegne anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.«

Ved 3. behandling blev lovforslaget vedtaget med 100 stemmer mod 39 (V, SF og VS), medens 4 (KrF) undlod at stemme.